

Hokej je najprej igra

LEDENA PŁOSKEV JE MRAVLJIŠČE, KJER IMA VSAKA SKUPINA SVOJE ZADOLŽITVE. DRŠALCI VNETO SLEDIJO NAVODILOM POSAMEZNIH TRENERJEV. V ZNAČILNI DRŽI PRED SABO POTISKAJO PALICO, NEKATERI PREIGRAVAJO RDEČO ŽOGICO, KI NADOMEŠČA PŁOŠČEK, IN JO POSKUŠAJO ZABITI V PRITLIKAVI GOL.

Piše **Eva Senčar**
Foto **Ljubo Vukelič**

Če bi pogledali z oddaljene perspektive, bi nevajeno oko komaj opazilo, da drseče postave, ki večše in hitro vijugajo v krogih in osmicah, niso odrasli hokejisti: so »malčki in dečki«, tako jih uradni tekmovalni sistem že razporeja v kategorije. Ker so obloženi z vsemogočimi ščitniki, so najmanjši videti skoraj širši kakor daljši. Med krožnim drilom padajo na hrbet in v ribo, se prav tako hitro spet poberejo in spet vstopijo v didaktični krog, »začrtan« z različnimi športnimi orodji. Velja, da je obdobje med petim in osmim letom starosti optimalna starost za začetek učenja drsanja, pa tudi osnov hokeja na ledu. Med njimi se najde tudi kakšen triletnik.

»Slaven bom!« ...

... je odgovoril šestletnik, ko so ga starši vprašali, zakaj rad trenira hokej. Njegova mama, po poklicu je vzgojiteljica, je prepričana, da je v dveh letih postal samozavestnejši: »Za otroka je dober vsak šport. Pri hokeju se otrok nauči funkcionirati v skupini, hkrati pa okusi tršo roko:

odločnost trenerja in fizično rivalstvo sovrstnikov. Navadi se osebnega stika, ki je večinoma v obliki napadalnosti. Če po naravi težko prenaša tak osebni stik, se verjetno težko navadi.«

Opaža, da je hokejski trening koristen za nekoliko hiperaktivne otroke. In kar jo najbolj veseli, je, da se sin navaja reda in discipline. »Ko pride domov, mora opretno in obleko z vsemi mogočimi ščitniki skrbno odložiti, da jih bo takoj spet našel in nadel, tako da ne bo za oblačenje potreboval vsaj pol ure.«

Med dobrodejne vplive, ki jih naniza, uvrsti tudi sproščen odnos do telesa. »Sramoval se je sleči pred drugimi, zdaj pa se po treningu brez težav stušira v klubski kopalnici.« In še: »Ne le da se otroci pri treniranju hokeja dobro na-

učijo drsati, tudi konstruktivne kritike se navadijo, prenehajo jo doživljati kot osebno žalitev.«

Je hokej pregrob šport za otroka?

To je gotovo eden ključnih pomislekov, ki se jih starši oklepajo, preden otroka vpišejo v hokejsko šolo. Je boks grob, retorično odvrne na vprašanje trener Valerij Šahraj. Leta 1992 je, star 27 let, prišel iz Ukrajine, branilec je bil v blejski Sportini in ljubljanski Olimpiji ter član slovenske reprezentance, kariero igralca je končal pred desetimi leti.

»Borilni športi so le na videz nekoliko pokvarjeni, v resnici so učenje poštenega tekmovalja. Tudi hokejska igra dostikrat daje tak vtis. Vendar je nekoliko drugače že to, da smo hokejisti pod obleko dobro

ra, šele nato šport

zavarovani pred udarci in poškodbami, poleg tega vse delamo v okviru pravil, o katerih začnemo učiti že malčke. Dovoljeno je igrati na telo, tudi zbijati nasprotnika, in to pač otroci vedo. A je vsaj transparentno, medtem ko denimo pri nogometu ali košarki nasilje igralci pogosto poskušajo prikriti.

Toliko o dilemi staršev, ali otroka usmeriti v hokej. Vsak šport, zlasti tekmovalni, ima značilnosti, ki mejijo na nasilje. »Ne,« je odločen Rudi Hiti, »grobosti trenerji ne dovolimo kar tako in smo na to pri otrocih zelo pozorni.«

Meje igre

Na spletnem portalu Hokejskega drsnega društva Bled trenerja brata Rudi in Gorazd Hiti napišeta: Še naprej se bomo

trudili vzgajati otroke v pravem športnem duhu in na podlagi naših vrednot: fair playa, pravičnosti, odgovornosti, spoštovanja drugih, solidarnosti, poštenosti, lojalnosti, marljivosti.

A najprej je igra, razmišlja Rudi, nekdanji hokejist in dolgoletni trener, ki je hokejsko kariero končal leta 2001, od leta 1962 pa je igral za različne slovenske klube in bil državni reprezentant: »Starši morajo znati ločiti, ali se bo otrok pri nas igral ali pa začel resno trenirati. To sta dva pojma in nekje je točka razmejitve. Prav je, da je hokej za otroka najprej igra, sprostitvev, da mu je v veselje, ne pa neprijetna dolžnost. Hokej naj se naučijo vzljubiti, da postane njihov način življenja. Veste, dobri uspejo tako ali tako, drugi bodo mogo-

če naredili hokejsko šolo ter hokej gojili rekreativno.«

Omeni problem s preveč vnetimi in zahtevnimi starši, ki bi najraje videli, da bi otrok zmagoval že pri 12 ali 13 letih. Sam zagovarja model švedskega ali finskega hokeja. V teh državah najmlajše kategorije za naslov državnega prvaka še ne igrajo.

Svoboda otroštva

Gorazdova kariera napadalca je potekala od leta 1963 do 1987 in za Jugoslavijo je v 191 tekmah dosegel 94 golov, z Rudijem pa sta bila priljubljena tandemski napadalca jeseniškega in pozneje ljubljanskega moštva. Med letoma 1999 in 2004 je bil Gorazd selektor slovenske mladinske reprezentance, od leta 2008 pa srbske mladinske reprezentance. Rad citira trenerja jugoslovanske košarkarske reprezentance Aleksandra Nikolića. »Pusti deci, da izmišljajo, izmišljati če i kad poraste.« Otroku potrebuje svobodo, je prepričan. »Brez nje Nikolićevi varovanci premočne ruske reprezentance ne bi zmogli premagati.« Brata Hiti vodi načelo, da otrok na začetku potrebuje le 10 minut treninga in trikrat več igre, tako v sebi razvija svobodne samostojne odločitve: »Sam sem imel to srečo, da me trenerji nikoli niso ovirali pri mojih odločitvah, kar, verjamem, prav tako vodi k uspehu. Vedno sem se počutil svobodnega in sem zato v mnogih dramatičnih trenutkih med tekmo potegnil odločilno potezo, za katero sem se odločil po lastni trenutni presoji in ne po trenerjevem navodilu. Seveda je taka poteza tudi posledica avtomatizma, ko gib postane refleks, ker si ga ponovil že več tisočkrat,« razmišlja Rudi. Ni dovolj manjših igrišč za otroke, kamor bi lahko odšli trenirati in driblat na lastno pobudo, dodaja.

Oprema varuje

Gorazd se v bližini bande posveča najmlajši skupinici, v kateri so ta dan štiri dečki, starih od tri do šest let. Malčki pridno delajo vaje in pri tem nenehno padajo. Njihov padec je bolj podoben odskoku žoge. Saj ne padejo globoko, se smejeta brata. Ko sta sama začela trenirati, stara le nekaj več kot deset let, so

Kategorije mlajših dečkov (do 13), dečkov (do 15), kadetov (od 15 do 17) in mladincev (od 17 do 20) se udeležujejo državnih in mednarodnih tekmovanj, medtem ko se malčki pomerijo na miniturnirjih, na katerih tabla z izidom nenehno kaže 0 : 0, ker golov uradno ne štejejo, zato pa jih, kot so se humorno izrazili pri Hokejski zvezi, toliko bolj vneto štejejo starši na tribuni.

Valerij Šahraj

Rudi in Gorazd Hiti

svojega otroka želel usmeriti v različne športe. Prav bi bilo, da bi otroci pozimi igrali hokej, poleti gojili recimo tek, vse leto pa gimnastiko. Strinja se, da nekateri starši pretiravajo, da nimajo občutka, v kateri šport otroka usmeriti in kdaj naj začne resno trenirati. Ta meja je za vsakogar drugačna. »Nekateri bi tekmovali že pri štirih letih. Tem damo čim prej možnost. Imamo pa tudi otroke, ki še pri desetih nimajo veselja do tekme, čeprav zelo radi hodijo na treninge. Talent opazimo že pri šest- ali sedemletniku. Če rad igra hokej, in tudi če pri njem talenta za hokej ne zaznamo, mu vseeno ne moremo reči, da bi bil pa boljši bokсар.«

Uspešen individualist v kolektivu

Hokejist mora biti dober v kolektivu, po drugi strani pa se mora razvijati povsem individualno, razbije stereotip romantičnega kolektivizma. »Iz neke skupine otrok bosta do najvišje kategorije prišla mogoče največ dva. To je tudi povsem primerljivo z individualnim športom. Resda nastopamo kot kolektiv, a sestavljajo ga posamezniki, ki se razvijajo vsak po svoje. In če nisi individualno dober, tudi v kolektivu ne moreš biti dober.« Navsezadnje, uspešni športniki so vedno bili tudi individualisti in vsaj malo egoisti, doda. No, tudi nekoliko »pokvarjeni« – nikar ne pozabite besede dati v narekovaj, naroči.

»V Sloveniji imamo okoli 950 igralcev, od najmlajših do članov. Pomislite, da jih ima v Rusiji en sam klub toliko. Otroški hokej je pri nas na dovolj visoki ravni, mladinska reprezentanca je med svetovnimi uvrščena med desetim in šestnajstim mestom, slabša kakovost igre je na državnem prvenstvu, medtem ko je naša članska reprezentanca z uvrstitvijo na olimpijado v Sočiju zdaj dosegla vrhunski rezultat,« o slovenskem hokeju razmišlja Valerij.

»Če hočemo vzgojiti vrhunske hokejiste, na dnu piramide potrebujemo več sto otrok, od katerih jih bo nekaj postalo dobrih mladincev in bodo že kot petnajstletni kadeti brezpogojno vztrajali,« pravi Rudi in večkrat med pogovorom omeni načelo enakih možnosti. »In tudi zato se trudimo, da nikogar ne odpišemo kar tako, čeprav se nam zdi, da še šteje zvezde.«

V Sloveniji ima v sezoni 2012/13 pravico do nastopa 957 registriranih hokejistov. Med njimi je 736 mladincev, kadetov, dečkov in malčkov. V obeh blejskih klubih je to število 202. Z mladimi dela osem klubov: HK Olimpija, HDK Maribor, HK Triglav, HD Mladi Jesenice, HK-MK Bled, HDD Bled, HK Slavija Junior in HK Celje.

ščitniki že obstajali, a so bili usnjeni in težki, se spominjata okorne opreme. Takrat čelad še niso poznali. Opremo sta dobila zastoj, in ker je, kot pravi, pozneje zaslužil s hokejem, ki je njegovo življenje in strast, to vrača v svojo šolo. S prihranki je nabavil opremo, drsalke pa ostajajo strošek staršev. Ker s članarino ne pokrijejo niti trenerskih stroškov, največja postavka pa je najem drsališča, morajo starši vsak mesec plačevati določeno vsoto, ki je odvisna tudi od tega, ali se otrok udeležuje turnirjev. Mimogrede, mnogi klubi imajo več sreče in njihove občine za najem ledu primaknejo več denarja.

Prednost vsestranskosti

Po 45 minutah se ledena ploskev začne prazniti. Dečki željno poiščejo vsak svojo plastenko s tekočino, se potprežljivo drenjajo skozi odprtino v leseni bandi in po gumijasti preprogi okorno zibajoče stopajo do garderobe. Prihaja naslednja skupina najmlajših, ki so člani HK MK Bled (Hokejski klub mlade kategorije). Trening vodi Valerij Šahraj s pomočniki. »Tisoč igralcev in več, od malčkov do članov, je šlo skozi naše roke. Zato lahko rečem, da je hokej vsestransko koristen šport in razvija različne sposobnosti. Vsebuje elemente mnogih športov, od gimnastike, borbe, atletike ... Sam bi